

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta „ „ 13.—
za četrt leta „ „ 6:50
za en mesec „ „ 2:20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta „ „ 10.—
za četrt leta „ „ 5.—
za en mesec „ „ 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več kot trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vipavska dolina je govorila.

V solnčnem našem slovenskem rajju, v cvetoči, čarobni vipavski dolini je preteklo nedeljo govorilo ljudstvo o zadnjih dogodkih v državnem in deželnem zboru. Nedeljski shod Slovenske Ljudske Stranke v Vipavi se je častno obnesel kljub najrazličnejšim oviram.

Bile so zastopane vse občine po večjem številu mož, ki bi bili došli v še večjem številu, da jih ni plašilo neugodno vreme pred shodom. Poleg so se po raznih občinah vršile doma razne obravnave glede skupnih gozdov in pa neke razprodaje in licitacije, ki so tega in onega zadržale. Kljub temu je do tisoč mož napolnilo Hribovo dvorišče.

Na shodu je bilo mirno, akoravno je bilo tudi do 40 liberalcev navzočih. Vpričo tolike množice naših mož si ni upal skoraj nič giniti; le colski Rovani je enkrat zaklical dr. Šusteršiču, pa je kmalu utihnil in spoznavši svojo neumnost tiho zginil. Tudi neki Avgust Dolenc iz Ajdovščine je dajal duška svojim čutilom zabavljajoč čez »farje« — seveda bolj tiho, da ga je malokdo slišal; saj ve marsikateri Vipavec, da se je ta junak svoj čas poročil z nečakinja nekega župnika, podedoval njegov denar in kako je slednjič svojo soprogo pretepjal.

Živahno je bilo pri vходу na zborovališče shoda. Zbralo se je tam nekaj liberalcev, zlasti par neizogibnih učiteljev, ki so se odlikovali predvsem v kričanju in v surovosti. Glinjivo je bilo videti, kako so se ti ljudje trudili, da bi prišli na zborovališče in izvršili svoj namen s tem, da bi shod razbili. Ko ni šlo izlepa, so izkušali s silo vdreti. To se jim seveda ni posrečilo, krepke pesti odločnih rediteljev so jih naučile manire, in sedaj so za eno blamažo bogatejši; zbornali so bili namreč prej pri Hrovatinu čredo svojih backov, ki bi jim pomagali s silo shod razbiti. Opazili smo torej tam na cesti pred vhodom različne liberalne kapacitete, ki so hrepeli biti na shodu navzoči, kakor n. pr. tata Hrovatin, kotlar Mesesnel, krajni šolski nadzornik na Slapu Žorž itd. Vse pa je nadkriljeval rejeni gospod nadučitelj Punčuh, ki je v svoji onemogli jezi skakal kakor žoga, ki jo mečejo otroci; njegov tolsti obraz pa se je svetil v vseh mavričnih barvah. Pomagala sta mu učitelja: kozjebrači vipavski in mlečnoboi slapenski Mrcina. Priporočamo te gospode pristojnim oblastem, da jih za njihovo zaslužno delovanje kmalu primerno nagrade; vipavske stariše pa opozarjamo, kakšne fine vzgojitelje ima njihova mladina. Ti poganjači mislijo, da je njihova prva naloga vzdrževati in razširjati gnili liberalizem. Kmet je si budo to že zapomnil in povedal poslanecem: Takim ljudem naj bi se plače povišale iz davkov ravno tistih ubogih kmečkih ljudi, zoper katere nastopajo in izkušajo po svoje pomagati, da ti ne pridejo do svojih pravic?

Vsi liberalni poizkusi motiti shod so se korenito ponesrečili. Tiste brce, ki so jih v nedeljo dobili od poštenih kmečkih mož, se bodo pri prihodnjih volitvah še pomnožile. Vse so zbrali, kar imajo še v vipavski dolini, in vendar vse ni bilo niti mnogo več kot nič. Prav osmešile so se liberalne vipavske glave, ker so nam pokazale, kako vedno hitreje napredujejo po — rakovo.

Javni društveni shod je otvoril gospod dekan Erjavec. Navzoči liberalni Bratina iz Ustja je kričal na gospoda okrajnega glavarja, naj mu pove, kak shod je to. Gospod glavar je Bratinovi radovednosti ustregel in mu povedal, da je to javni društveni shod, na katerega imajo pristop društveniki in po njih vpeljani gostje. Bratina jo je odkuril z dolgim nosom ob splošni veselosti zborovalcev.

Nato je pričel govoriti dr. Šusteršič.

Izpembe zadnjih štirih let.

Od tedaj, ko smo se pred štirimi leti tu zadnjikrat sešli, so se razmere korenito izpremenile. Dunajska vlada je bila takrat drugačna kot danes. Takrat je bil na čelu vlade Körber, tudi nasprotnik Slovanov. Tega smo združeni s Čehi in Hrvati vrgli. Vlada je takrat v kranjski deželi baron Hein (Klici: Pereat Hein!) tudi tega smo pregnali. Marsikaj se je od takrat izpremenilo. Takrat se je splošni in enaki volilni pravici vlada vstavljala, danes pa c. kr. vlada sama po volji cesarjevi zahteva, da dobi ljudstvo splošno in enako volilno pravico. (Burni živio-klici.) Ta zahteva vlade, ta zahteva vladarja, je zahteva ogromne večine ljudstva v državi, — vprašam torej ako vlada, ako nam cesar, ako narod hočejo splošno in enako volilno pravico, kdo je tako

nesramen, kdo je tako predrzen, da se ji upa vstavljati?! (Klici: Izdajalci so tisti!) Vi dobro veste, kaj je splošna in enaka volilna pravica. Zato se gre, da priprosto mož, priprosto kmetovalec, tudi kočar ima enako pravico kot minister ali graščak na svojem gradu. Nič več se ne bo delalo razlike, koliko poslancev ima voliti pravico oni, ki je v gradu, ali oni, ki je v koči, vsak bo enak pri volitvi, kakor je enak pred Bogom. (Živio klici.)

Edino liberalci se niso izpremenili.

Rekel sem, da se je v zadnjih štirih letih veliko izpremenilo, nekaj se pa ni spremenilo: naši liberalci, postali so še bolj hudobni, še bolj neumni, kot so bili pred štirimi leti. Edino to je, da jih je nekoliko — manj. (Smeh.)

Poglejmo tudi nekoliko na Dunaj! Naši liberalci imajo tudi poslance na Dunaju, ker nimamo še splošne in enake volilne pravice, kajti v tistem hipu, ko jo dobimo, ne bo ne enega te baže na Dunaj. (Klici: Nobenega!) Oglejmo si slovensko stranko, stranko »svobodne misli«. Kaj pa dela ta stranka na Dunaju? O tem je težko govoriti, kajti če kdo nič ne dela, o tem je malo govoriti. (Smeh.) Lenobo pase ta stranka po Dunaju, to izpričujevali ji moram dati. Liberalni poslanci se na Dunaj hodili niso, kadar je bila mesečna plača za potegniti, takrat so pa prišli. Ako se kdo ni na koledar dobro spoznal in je videl naše liberalce na Dunaju, vedel je takoj, da je prvi. (Veselo.) Pokazali so se tako časih liberalci na Dunaju in kaj so delali? Nepozabljiva je njihova zveza s prusijškimi Vsenemci, s Schönererijanci, s tisto stranko, ki popolnoma deluje v pruskem smislu, ki hoče, da bi Avstrija prišla pod pruskega kralja. Ali je mogoče večji izdajalec kot je oni, ki se družijo s tako stranko? (Klici: Sramota jim.) Ko je prišel liberalni poslanec dr. Tavčar na Dunaj, je bilo njegovo prvo delo, da je govoril, da nikjer na svetu ni tako neumnih in zabitih ljudi, kot so na Kranjskem. (Klici: Sramota mu!) Naj povem še to, da se je pokazal na Dunaju znani disciplinirani notar Plantan in glasoval zato, da bi mrlje sežigali. (Klici: Njega naj bi zažgali.) »Pa bi zelo smrdelo!« Če ima Plantan tako veselje za sežiganje, naj bi se ga zavilo v plašč njegovih discipliniranih aktov, potem pa vse skupaj zažgalo, da zgine spomin tega poslanca z žalostno postavo in dolgo brado!

Odpustil pa bi lahko liberalcem še vse, če bi se ne ustavljali splošni in enaki volilni pravici, pravici ljudstva. Tu pa se vidi vsa propalost liberalne stranke. V predzadnjem zasedanju kranjskega deželnega zbora so glasovali za resolucijo, ki je zahtevala splošno in enako volilno pravico, misleč, da itak ne bo nič iz tega. Pa so se urezali! Kar naenkrat čez noč se je stvar obrnila. Ko je vlada uvidela, da ljudstvo zahteva splošno in enako volilno pravico, smatrala je za dolžnost vlade, splošno in enako volilno pravico tudi dati. (Gromotivi živio-klici.) Vlada je predložila predlog, po kateri bi Kranjska imela v deželnem zboru 11 poslancev, od teh bi jih 10 volili kmetje. V tem hipu so liberalci pričeli kričati, da to ne gre, češ, kje pa ostanejo potem liberalci, kje ostane dr. Ferjančič s kravjim zvonom, kje dr. Tavčar s preperelo slamo (Smeh), kdo jih bo volil.

Navzoči liberalci Rovani s Cola zakliče: »Kdo pa žlindro?«

Ljudstvo plane proti Rovanu in burno kliče: Ven z izzivačem! Ljudstvo bo volilo dr. Šusteršiča!

Dr. Šusteršič: To je liberalna inteligenca, ki pravi, da je kmet neumen, liberalci pa silno kunštni — kadar pa je treba kaj povedati, pa družega ne ve, kakor upiti »žlindra«. To zna največji osel, če bi pa vedel, zakaj se gre, bi pa še tega ne rekel. Sicer je pa liberalna stranka dobila žlindro pri občinskih volitvah na Colu (Burno pritrdjevanje), kjer jo je ljudstvo sijajno vrglo ob tla. Če takega liberalca pogledate, vidite pravo predpodobo liberalne stranke, stranke psov, stranke propalosti.

Neki slabomni liberalci z Erzelja zakliče: To sta obe stranki storili!

Dr. Šusteršič: Kdo je pa to? Klici: »Neki slabomnež!« Dr. Šusteršič: Tudi ta je pravi liberalci. Kar je slabomnih na Kranjskem, so vsi liberalne stranke. (Hrupno pritrdjevanje.)

Toda vrnimo se zopet k volilni reformi. Sedaj so pričeli liberalci stavljati pogoje, češ, če se ti pogoji ne izpolnijo, bomo pa proti glasovali. (Okolu liberalcev, ki so izzivali, še vedno ni miru. Nakrat zagrabijo kmetje liberalnega izzivača. Dr. Šusteršič kliče: »Pustite norca!« Ljudje kličejo: »Ne, ven z njim!« Nakrat liberalci frči skozi ljudske vrste na cesto.)

Dr. Šusteršič: To meni najbolj dopade, da ljudstvo samo napravi red. Tako bo tudi povsod na Kranjskem. (Klici: Sami bomo napravili red brez orožnikov.)

Liberalni pogoji.

Dr. Šusteršič nadaljuje: Liberalci torej pri volilni reformi stavljajo pogoje in pravijo: Kmetje na Kranjskem imajo preveč 10 poslancev, dobe naj jih samo osem, trije naj bodo pa mestni poslanci. Tako hočejo liberalci kmetom dva okraja ukrasti. Tako delujejo liberalci sedaj proti kmetu, kadar so volitve pa hodijo okoli vas in pravijo, da oni hočejo kmetu pomagati, kakor je govoril pred leti Božič na graščinski pristavi, in kaj je naredil?! (Klici: Spital nam je naredil! Se noben ni v njem umrl! Pa tudi ne bo!) Sedaj pravijo, da kmet po volilni preosnovi dobi preveč, mi pa pravimo: ako je splošna in enaka volilna pravica, tedaj se mora enakomerno razdeliti na posamezne volilne okraje — ako je kmeta več, bo kmet zmagal, ako je kmeta manj, bo kmet propadel. Kjer je večina, tam mora biti zmaga. (Klici: Tako je!) Na noben način se pa ne sme delati tako, da bi se opeharil kmet, da bi se, ker ima kmet v desetih okrajih večino, trgalo kaj iz teh okrajev in bi se na ljubo liberalcem napravili posebni okraji, da bi potem liberalci zmagali. Ustvariti se mora na Kranjskem 11 enakih volilnih okrajev. Kmetje bodo po vladnem načrtu, ako bodo edini, poslali namestu šest, deset poslancev na Dunaj. Na noben način od tega ne odnehamo, ker mi se zavedamo, da smo kmečka stranka, da so nas kmetje volili. Do zadnjega bomo za to stali in pod nobenim pogojem odnehali. V prvi vrsti je naša dežela kmečka in kmetu se morajo dati pravice! (Burno odobravanje.) Niso pa samo kmetje v deželi v večini, tudi drugi večinoma žive od kmečkega denarja. Kaj pa bodo tržani, ako kmet ne bo pri njih kupoval? Kmet ima prav, ako zahteva do pičice svoje pravice! Poslanec, ki tega ne vidi, ki bi v tej točki odnehal, zasluži, da se ga ven vrže.

Liberalci stavljajo tudi pogoj, da se uvede takozvani »kancelparagraf«. Če bi duhovni liberalci držali, bi jih liberalci hvalili, dali jim večje plače, ker pa duhovni z ljudstvom drže, pa pravijo liberalci, da je treba duhovnikom na prižnicah jezik zavezati. To se pa tudi pravi, da bodo liberalci proti volilni reformi glasovali, ker je ta pogoj popolnoma nevsprejemljiv in neizpeljiv. Slovenska Ljudska Stranka zase ne potrebuje nič prižnice, ljudstvo gre za Slovensko Ljudsko Stranko, ker naša stranka za ljudstvo dela, ne pa za svoje žepke kot liberalci. Ali je cerkev kriva, da se dotika političnih stvari, ako sovražniki cerkve umešavajo politične stvari v cerkvene. (Viharno odobravanje.) Ali so duhovni šli prosit liberalce, da pišejo liberalci tako grdo proti zakonu, da hočejo liberalci razbiti krščansko družino, in duhovnik ne bi smel svetost zakramentov braniti na svojih lastnih tleh, v cerkvi. Zahteva liberalci je torej neumnost, ne večina in ne vlada ne bodeta ta pogoj izpolnila, liberalci bodo torej glasovali proti volilni reformi in izjavljali, da so glasovali s »krvavečim« srcem proti, ker se njihov pogoj ni izpolnil.

Sploh pa je to tudi razžalljivo, da hočejo liberalci, da bi vezali duhovnikom v cerkvi usta. Kje je potem svoboda? Duhovnik za svoje delo v cerkvi je dolžan odgovoriti le svojemu Gospodu Bogu, in potem svojemu škofu! Če bi tudi duhovščina rekla, da ne zahteva svobode v cerkvi, mi pa bi rekli: Mi zahtevamo svobodo za naše duhovnike, za cerkev. (Gromotivi klici: Tako je!) Če imajo liberalni pisarji svobodo, da po listih mažejo in blatijo, kar nam je svetega, pa bi duhovnik ne imel pravice na lastnih tleh braniti in nastopati, kakor mu velevala njegovo visoko znanje, njegova dolžnost. Mi zahtevamo svobodo za cerkev, damo pa svobodo tudi liberalcem za njihove oslarije. (Klici: Da, z njimi propadajo!) Nemški nacionalci na Štajerskem in na Koroškem zahtevajo ravno tako »kancelparagraf« kot naši liberalci, ker vedo, da na Koroškem in Štajerskem duhovščina drži slovensko narodnost po koncu. Ali ni to največje narodno izdajstvo, da naši liberalci sprejmejo za svoje nemških nacionalcev zahteve, s katerimi hočejo nemški nacionalci, da se jim izroče na nož štajerski in koroški Slovenci! (Burno odobravanje.) V tako važnem času, ko se gre za to, ako bodo dobili štajerski in koroški Slovenci dovolj poslancev, si naši liberalci osvoje pogoje najhujših nasprotnikov slovenskega naroda. (Silno ogorčenje.) Ne eden ne drugi teh pogojev se ne bo izpolnil in naši liberalci bodo

proti glasovali. To bo njihovu srcu dobro delo. Kar pa ne bo dobro delo njihovu srcu — ako se bodo stvari tako razvijale kot sedaj — bo vseeno, ali naj liberalci glasujejo za ali proti.

Novi ministrski predsednik.

Ne morem si kaj, da ne bi naglašal, da je bilo ministerstvo Gautsch-Bylantndt razmeroma eno najboljših kar smo jih imeli od leta 1862 dalje že iz tega edinega vzroka, ker se je to ministerstvo postavilo na stališče splošne in enake volilne pravice. Vlada, ki hoče ljudstvu dati pravico, ta je dobra vlada, pravična vlada. Gautsch je bil baron, njegov naslednik Hohenlohe je princ. Čudno! Körber je bil »plemeniti« in je bil proti splošni in enaki volilni pravici, Gautsch je bil baron, ter je končno bil za splošno in enako volilno pravico, Hohenlohe je princ in je še bolj odločno za splošno in enako volilno pravico, mož popolnoma demokratičnih nazorov. (Viharne manifestacije.) — Princ Hohenlohe je že pred desetimi leti izjavil, da je Avstrija sposobna za splošno in enako volilno pravico. Danes ga je cesar ravno radi tega postavil na čelo ministerstva, da vsi nasprotniki vidijo, da cesar na vsak način hoče, da se splošna in enaka volilna pravica izvede! Zanimivo je bilo brati »Slovenski Narod«, ko je Gautsch padel. Tisti liberalci, ki so glasovali za resolucijo splošne in enake volilne pravice, so bili vsi neumni veselja, da je Gautsch padel. Pisali so, kako smo mi poparjeni, v resnici je pa vse drugače prišlo. Odposlanstvu tržaškega slovenskega političnega društva »Edinost« je rekel iz Trsta poslavljajoči se princ Hohenlohe, da je danes človek, ki se ustavlja splošni in enaki volilni pravici podoben človeku, ki se vrže nasproti brzovlaku. Takemu človeku so podobne naše liberalne žlindre! Zato se jim bo ravno tako godilo, kot takemu človeku. Upanje je, da Hohenlohe dobi v državnem zboru zadostno večino za volilno reformo in skoro bode potem veselo korakali k volitvi, pri kateri bo vsak glas enak štel. (Veliko navdušenje.)

Kranjski deželni zbor.

Govornik je nato razpravljajl znane dogodke v kranjskem deželnem zboru in vladno volilno reformo v kranjski deželni zbor, kar smo večinoma že poročali v članku zadnjega shoda Slovenske Ljudske Stranke v Ljubljani. Po volilni reformi bi bil kmet gospodar na svojih tleh. Imel bi večino v deželnem zboru. Ako bi tako volilno reformo kar zavrgli, bi nam po pravici očitali, da smo Vas izdali. Nadaljevali bomo tudi boj za splošno in enako volilno pravico v deželnem zbor, ali začasno lahko sprejmemo vladno predlogo. Tako se bo potem uredilo deželno gospodarstvo, da ne bodo vsa nova bremena šla na kmeta, ki že sedaj komaj diha. Kmet mora dobiti pravico! In proti temu je nastopil Vaš poslanec Božič z obstrukcijo. Prinesel je v deželni zbor boben. (Klici: Spital naj bi prinesel! Smeh.) Tako je delal Božič, kmečki poslanec, katerega so kmetje volili. Zoper kmečko pravico je šel v boj z bobnom in jo za nekaj časa zaprečil. (Silno ogorčenje in ogorčeni klici proti Božiču. Čujejo se klici: Izdajalec kmečkih pravic!)

Za to pot so liberalni poslanci kmetstvo pravico ukradli. A nič se bati! Liberalci naj počno kar hočejo, ne bo preteklo eno leto, gotovo pa ne boste pretekli dve leti, in imeli bode svojo volilno pravico. Mi jo bomo izvajali, ako bomo imeli vaše zaupanje. Ta deželni zbor bo razpuščen, vsaj drugače mogoče ni. Ali bomo hodili krajve zvonice poslušat? Ali se še spominjate, kako so pravili liberalci, ko smo mi obstruirali za ljudske pravice, da obstrukcija žre. Sedaj pa obstruirajo liberalci proti ljudskim pravicam in sedaj naj le pridejo praviti, da obstrukcija žre! Ko sem vprašal Božiča, zakaj vendar kot kmečki poslanec obstruirate, ko vendar po predlogi kmet večino dobi, mi je odgovoril: »Potem so pa uničeni napredni kmetje!«, to se pravi, liberalci so uničeni. Kdor je kmetu prijatelj, mora biti zato, da kmet volilno pravico v polni meri dobi. Ako hoče kmet liberalnega poslanca voliti, ga bo volil (Klici: Nikdar!), če hoče kmet ljudsko stranko, bo zanj volil. Ljudstvo mora priti pri volitvi do veljave. Edino tista volilna pravica je kaj vredna, da pride vsak volilec do veljave. Kranjska dežela šteje okoli 500.000 prebivalcev, od teh jih je gotovo 350 tisoč, ki žive od kmetije, torej več kot dve tretini, kmetu gre torej dvetretjinska večina. Mi smo se tako daleč udali, da bi znašala za sedaj večina v deželnem zboru le 4 glasove in vendar so liberalci zaprečili sprejem volilne

pravice rekoč: Če bi se to zgodilo, potem bi pa kmet prišel do veljave! To si je treba mo-
žje, zapomniti! Kdor se po teh dogodkih še
druži z liberalci, je ali bebec, ali iz dajalec
svojega kmečkega stanu.

Liberalci izdali trge.

Vlada je v svoji volilni reformi tudi dolo-
čila, da se priklopi na novo nekaj trgov mestni
skupini. Med temi trgi je tudi vipavski trg.
Kdor je tržan, ali ne uvidi, da je to od liberalne
stranke nečuvno, da se je ravno v to zadirala,
ker so se trgi, med njimi Vipava, priklopili
mestnim volilnim okrajem. Ali je Vipava sla-
bejši trg kot Postojna? Če voli Postojna v
mestni skupini, lahko Vipava ravno tako,
Cerknica tudi. Kaj pa poreko liberalci v Vi-
pavi, da jim je njihova lastna stranka požrla
to volilno pravico v mestni skupini, kaj pore-
ko cerkniški liberalci, ki so se vedno potego-
vali za volilno pravico v mestni skupini. Ve-
lik napredek bi bil to za Vipavo, za liberalnega
tržana ravno tako, kot za »klerikalnega«, ven-
dar se je liberalna stranka z vso silo postavila
proti. Vsakega tržana vipavskega vprašamo:
Kako more odslej še marširati z liberalno
stranko, ki mu je požrla boljšo volilno pravico
kot jo je imel doslej! Vsak, ki gre z liberalno
stranko, je izdajalec svojega trga! Liberalci
tudi pravijo, da »zastopajo« obrtnika, sedaj, ko
bi obrtniki prišli do večje veljave, so pa nasto-
pili proti. Edino mi smo se potegnili za obrt-
nika. Liberalci hočejo, da bi v mestnih sku-
pinah še nadalje odločevali samo liberalni
uradnik. Mi pa kličemo: Tržan - obrtnik
naj pride v mestnih skupinah do ve-
ljave! Večina ljudstva mora imeti pravice
v državi in deželi!

Ljudstvo proti stranki.

Mi na Kranjskem poznamo le eno stranko:
liberalno stranko. Mi pa smo slovensko ljud-
stvo in marširamo proti stranki, ki noče, da bi
ljudstvo gospodovalo, ampak, ki hoče, da bi
gospodovala stranka! Ne potrebujemo gos-
podarstva stranke, mi potrebujemo gos-
podarstva ljudstva. Ljudstvo naj gospodari
po svojih pravih voljih poslancev in v državnem
in deželnem zboru. Usoda volilne pravice je
bolj kot kdaj v rokah ljudstva. Ljudstvo naj
krepko in odločno zahteva svojo pravico. Ako
bodeta krona in ljudstvo edina v svoji zahtevi,
kije je moč, ki bi ju mogla premagati! Mutasto
pa ne sme biti ljudstvo! Glasno mora zahte-
vati svoje pravice! Mogoče je, da se še posre-
čijo kake spletke, mogoče, da se volilna reforma
še zavleče, a ne bojte se — ako bo ljudstvo
odločno, izvajevali bomo volilno pravico v de-
želnem in državnem zboru. Mi poslanci smo
pripravljeni storiti svojo dolžnost v polni meri.
Če nam vi ostanete zvesti, ostanemo vam tudi
mi do zadnjega svojega zdihljaja. Naprej za-
stava slave, na boj junaška kri, za blagor očet-
njave, naj puška govori! Upam, da ne bo tega,
da bi puška govorila, ampak da bodo govorile
glasovnice, s katerimi bo utelesnjena prava
slovenskega ljudstva. Naprej v boj do
popolne zmage. Vi z nami, mi z vami.

Med nepopisnim navdušenjem zapoje vrli
goški pevski zbor prekrasno »V tebi domo-
vina«.

Zaupnica.

Č. g. dekan Erjavec predlaga zaupnico
poslancem Slovenske Ljudske Stranke, kar se
soglasno sprejme.

Predsednik g. Ivan Lavrenčič po-
vdarja v navdušenih, ognjevitih besedah, da
je g. dr. Šusteršič vsem iz srca govoril. On je
ljubljenec ljudstva, on ostane naš, mi pa nje-
govi. Izraža ob gromovitem pritjevanju
ogorčenje liberalni bandi, ki je nastopila proti
ljudstvu, proti kmetu in kličie kmetom: Bodimo
pravi moje! Ako bomo tako skupaj držali kot
sedaj, premagamo tudi vraga!

Te navdušene besede so izzvale nepopisno
odobravanje. Mogočno je zadonela pesem:
Krasan je prapor naš, nikjer mu ni primere.
Na boj na dan, da nam zasije dan svobode in
resnice. . . . Nato pa je množica zaklicala tri-
kratni »Živio« presv. cesarju.

Dr. Šusteršič se je končno s par iskrenimi
besedami poslovil od zborovalcev. Množica
je burno pozdravljala dr. Šusteršiča, med tem,
ko so pevci navdušeno prepevali »Bog vas
živi vas rojaka vzor moža in poštenjaka!«

Blamirani liberalci.

Tako se je zaključil vipavski shod na ve-
liko jezo liberalne klike, ki je pokazala popolno
svojo onemoglost in je prišla k shodu le po-
kazat, da nima v vipavski dolini nič več ljud-
stva za sabo. V »Narod« so včeraj liberalci
poslali iz Vipave lažljivo brzojavko, v kateri
pravijo: »Klerikalni shod se je vršil v zname-
nitju strahu pred naprednjaki. Ko so klerikalci
zapazili silno napredno množico, ob-
šel jih je strah, da bo shod razgnan ter so se
zaprl v Hribovo dvorišče.« Kdor je bil na shodu
je videl to napredno »množico« liberalnih
učiteljev, nekaj petiotarjev, radi dolgih prstov
kaznovanih ljudi in nekaj liberalcev, katere
je pri zadnjih občinskih volitvah ljudstvo po-
medlo iz občinskih odborov, vseh skupaj ne 40
oseb. Ljudska množica je nastopila
na shodu za načela Slovenske
Ljudske Stranke in to peče liberalce in
boli. Naj se ob tej jezi živijo speko, ako hočejo!
Marsikatero zafirkacijo je moral slišati od
naših ljudi ta in oni liberelec. Tako je n. pr.
tata Hrovatin nekomu očital, da se hodi v fa-
rovž gret. No, dobil je primeren odgovor: ho-
dil se je namreč ta možičelj nekam greti, kjer
je njegova ljubezen tako gorka postajala, da
slednjič ni ostala brez posledic, in so zanje
vedeli vsi Vipavci. Slapenski Žorž pa je menil,
da se poštenim ljudem ni treba zapirati. Ljudje
so mu klicali: »Vi ste kradli! Vi ste bili že
radi tatvine obsojeni in svet se čudi, da mo-
rete še vedno biti krajni šolski nadzornik na
Slapu. Lep nadzornik!«

Za liberalce ni prostora v Vipavi, to je po-
kazal ta shod. Ljudje se navdušujejo za naše

poslance, se zanimajo za njihovo delovanje in
ga odobravajo. Edini ljudje, ki v vipavski do-
lini liberalizem še vzdržujejo, so nekateri uč-
telji. To ostane pribito! Prihodnje volitve, bo-
disi deželnozbornske ali državnozbornske, mo-
rajo pokazati, da se naši kmeti ljudje zave-
dajo svoje dolžnosti, nastopiti ki so priprav-
ljeni iti v boj za pravice ljudstva!

NOTRANJE-POLITIČNI POLOŽAJ.

O Hohenlohovih načrtih poročajo listi:
Nemci dobe 12 poslancev več, nego jim jih je
namenil Gautsch. Nemških poslancev bi bilo
217. Poljaki dobe zaželenih 100 poslancev,
izmed katerih se jim jih zagotovi 75. Po Gau-
tschevem načrtu bi dobili Čehi 99 poslancev.
Hohenlohe hoče pomnožiti število čeških po-
slancev za 2, enega bi dobili agrarci na Češ-
kem, drugega pa moravski Čehi. Hohenlohe
namerava predložiti zbornici predlog o novi
razdelitvi volilnih okrajev, ako se zedinijo
stranke. Glede parlamentariziranja ministrstva
poročajo, da je predlagal Hohenlohe narodnim
strankam, naj imenujejo one voditelje, o ka-
terih žele, da postanejo ministri. Ni gotovo, da
dovolijo Poljaki grofu Dzieduszyckemu vstop
v ministrstvo. Kakor znano, kandidirajo Čehi
za ministra rojaka dr. Pacaka, Nemci pa pl. dr.
Derschatto. Poslaniški krogi nestrpnost priča-
kujejo, kaj izjavi Hohenlohe danes v zbornici.
Hohenlohe je zasljal včeraj voditelja buko-
vinskih Nemcev, prof. Skedla. Poljska ko-
respondenca poroča, da so izmišljena poročila
o kompromisu Poljakov s Hohenlohom glede
volilne preosnove. Kompromis bo šele skle-
njen, ko ga odobri poljska parlamentarna ko-
misija. Izvrševalni odsek čeških agrarcev je
sklenil, da zahteva za kmečke občine primerno
število poslancev. V ostalih vprašanjih pa ho-
čejo postopati češki agrarci sporazumno z
ostalimi češkimi strankami.

Včeraj popoldne je zborovala parlamen-
tarina komisija češkega kluba. Sklepati hočejo
še, ko bo predložen podrobni kompromisni
predlog.

RAZZALJENJE AVSTRIJSKE ZASTAVE.

V Bariju so se dne 13. t. mes. zvečer pri-
staniški delavci sprli z mornarji neke avstrijs-
ke trgovske ladje, ker so mornarji nečloveško
tepli nekega vajenca. Mornarji so se oboro-
žili, da odbijejo morebitni napad in so tudi raz-
vili avstrijsko zastavo. Odločni nastop prista-
niškega poveljnika je preprečil tepež. Še zve-
čer je zahteval avstro-ogrski konzul od pri-
staniškega poveljnika pojasnil, ker so baje pso-
vali delavci avstrijsko zastavo.

AVSTRIJA IN OGRSKA.

Wekerlovim predlogom o trgovinskih po-
godbah in o carinskem tarifu avstrijska vlada
ni popolnoma pritrdila. Ugovarja osobito ogr-
skim zahtevam glede avtonomnega carinskega
tarifa.

PRED OTVORITVIJO OGRSKEGA DRŽAV- NEGA ZBORA. — OGRSKA IN NEMCIJA.

Wekerle pride koncem tega tedna na Du-
naj, da predloži vladarju besedilo prestolnega
govora. V soboto se prično strankine konfe-
rence. Neodvisna stranka bo sklepala, ali pre-
vzame izvolitev v delegacijo. Nameravajo tudi
ustanoviti skupen klub vseh koalicijskih
strank. Justični minister je govoril pred svo-
jimi ungarskimi volilci o trozvezi. Rekel je,
da Nemčija lahko računa na Ogrsko, ako bo
pospeševala stremjenja Ogrske.

PARLAMENTARNI POLOŽAJ V RUSIJI.

V zadnji seji ruske gosudarstvenne dume
je govoril odeški poslanec Ščepkin govor, ki
je napravil velik vtis. Rekel je, da se morajo
ustvariti jasni in odkriti odnosi med dumo
in najvišjo oblastjo. Zahtevamo amnestijo na-
čeloma, ker obsojenec, ki so povzročali
vstajo proti odpravljenemu vladnemu načinu,
ne moremo več smatrati za hudodelce. Dasi
nismo pristaši načel revolucionarnih strank,
se čutimo z njimi solidarne. Vladarjeva oseba
nam ni odgovorna. Za prestolni govor so od-
govorni ministri, ki bi morali odstopiti, če bi
se ne strinjali s prestolnim govorom. Naš od-
govor na prestolni govor ni namenjen vla-
darju, marveč je program za ministre. Mi smo
električna žica, ki veže najvišjo oblast z ljud-
stvom.

Člani državnega sveta so se razgovarjali
zasebno o adresi na carja. O amnestiji so mne-
nja različna. Witte je za amnestijo, ki bi pomi-
nila duhove in ne bi povzročila revolucionar-
nega gibanja. Čas je, da likvidira administra-
tivna samovolja. Witte pravi, da podeli car
amnestijo, ako se izjavi zanj državni svet.
Šipov predlaga, naj prosí državni svet za re-
vizijo temeljnih zakonov.

UMOR ADMIRALA KUSMIČA.

Ubit je bil admiral Kusmič, poveljnik pe-
terburškega pristanišča, ko je odsvetoval de-
lavcem praznovanje prvega majnika. Kusmič
je bil jako priljubljen in človekoljuben načel-
nik. Delavci mornariškega arsenala se mu
imajo veliko zahvaliti in so ogorčeni zaradi
umora.

VSTAJA V MANDŽURIJI.

»Daily Telegraph« poroča iz Tokia: V
Mandžuriji se pripravljajo velike stvari. Pri-
pravlja se splošno vstaja domačinov. Japonci
so poslali s Koreje pred Mukden 15.000 mož.

ZAROTA PROTI NEMŠKEMU CESARJU VILJEMU.

»Daily Mail« poroča, da so nameravali
anarhisti napad na življenje nemškega cesarja
Viljema. Pred šestimi tedni je bil že obveščen
načelnik berlinske policije, da nameravajo
anarhisti napad na nemškega cesarja ob nje-
govih vožnjah v Sredozemskem morju. Potovanje
je zato tudi izostalo.

V zvezi s poročili o nameravanem napadu
na cesarja Viljema je tudi dinamitna eksplo-
zija na ladji »Hamburg«, ki je bila pripravljena
za cesarjevo potovanje. V trdnjavo Metz so
zaprl pet anarhistov, ki so bili zapleteni v za-
roto proti življenju nemškega cesarja Viljema.

TRUPLO GAPONOVO NAJDENO.

Med včerajšnjimi brzojavkami smo poro-
čali, da so našli mrtvo Gaponovo truplo. O
Gaponovi smrti poroča »Lokalanzeiger« sle-
deče podrobnosti. Gaponovo truplo so našli
v letovišču Oserki in sicer v vili gospe Cver-
šinske. Dne 6. aprila je najel vilo neki črni-
kasti mož, ki se je predstavil za Ivan Putulin.
Dva dni pozneje je vprašal neki mlad mož, ali
je vila že pripravljena. Hišnik je pa odgovoril
da ne, ker je nadavek premajhen. Drugi dan
je prišel zopet Putulin, ki je dal 40 rubljev na-
davka in ukazal, da mora biti pripravljena
vila do 10. aprila. Dne 11. aprila je došel zo-
pet Putulin s slugo. Ukazal je hišniku, naj pri-
nese piva in kruha. Ko se je pa hišnik vrnil, so
bile vrata že zaprta. Ker se do 13. t. m.
ni nihče oglašil je prosila lastnica Cveršinska
policijskega načelnika, naj da vilo odpreti.
Sobe so bile vse v redu. Le zgornja soba je
bila zaprta. Ko so jo odprli, so našli v kotu
kup, ki je bil pokrit s črnim kožuhom z bebro-
vim ovratnikom, ki je bil zvezan z debelo
vrvo z železnim stojalom za obleke. Ko so
odgrnili kožuh, so pa zagledali moško mrtvo
truplo, na pol sklonjeno, z vrvo okoli vratu,
popolnoma oblečeno. Mrliča so takoj izpo-
znali, da je Gapon. Obraz je bil rjav, lice raz-
rezano, eno oko je teklo, usta so bila trdo za-
prta. V žepu telovnika so našli returni vožni
listek v Oserko. Policijski načelnik sodi, da
je bil Gapon prej umorjen in potem so ga od-
vedli v vilo. Usta so bila namreč trdo zaprta,
kar se pri zadavljenih ne opaža.

Štajerske novice.

Š Javni politični shod v Brežicah. Po-
litično društvo za brežiški in sevniški okraj
je otvorilo serijo nameranih javnih zborov
s shodom v Brežicah, ki se je vršil v
nedeljo dne 13. t. m. ob ogromni udeležbi.
Nač. nam. društva »Sava« dr. I. Benkovič
je v pozdravnem nagovoru konstatiral, da se
kljub povabila noben poslanec ne udeleži
shoda, kar je med zborovalce izzvalo več
pikrih opazk na naslov poslancev. Vsklikom
izvoljeni predsednik shoda g. dr. Schmir-
nau iz Rajhenburga (podpredsednik g. Juro
Veršec iz Pišec, zapisnikar g. Agrež iz Bre-
žic) je podelil besedo g. dr. Ivanu Benko-
viču k točki: volilna reforma. Govornik je
v večjih potezah razlagal zgodovino in bistvo
volilne reforme, bičal nedoslednost prejšnje
vlade in njenega postopanja v zadevi volilne
reforme, ob splošnem ogorčenju slikal kri-
vice volilne reforme za štajerske in koroške
Slovence, pobijal ugovore nasprotnikov vo-
lilne reforme in nasprotnikov naših teženj in
zahtev v zadevi volilne reforme. Resolu-
cija enako se glaseča oni sklenjeni od zaup-
nikov v Mariboru in Celju in od javnega
zborovanja društva »Naprej« v Celju je bila
ob burnem odobravanju sprejeta, po kratki
debatni tudi odstavek, da imajo štajerski slo-
venski poslanci izstopiti iz »Slov. Zveze«,
ako bi v njej ne našli energične dejanske po-
pore in solidarnosti za uresničenje naših za-
htev za pomnožitev koroških in štajerskih
slovenskih mandatov in dostavek, da naj
poslanci glasujejo zoper volilno reformo v
sedanji obliki. Č. g. Karol Presker, žup-
nik iz Kapel je nato poljudno govoril o narodni
disciplini, pozival navzoče k brezobzirnemu
izvajanju gesla »Svoji k svojim«, in uteme-
ljeval opravičenost tega gesla. Sledilo je gro-
movito odobnavanje zlasti med kmeti,
znak, da se tudi pri nas svita narodna zavest.
G. Benjamin Kurej iz Rajhenburga se ogla-
si k točki »Proč od Gradca« ter biča gospos-
darstvo deželnega odbora in deželnega zbora,
breznačelno postopanje naših deželnih
poslancev, zahteva — burno odobranje —
naj naši poslanci vendar enkrat sestavijo po-
poln načrt zahtev štajerskih Slovencev v na-
rodnem, političnem, gospodarskem in kul-
turnem oziru, naj gredo med ljudstvo itd.
Sklenila se je temu primerna resolucija, v
kateri se zlasti zahteva, da naši poslanci več
pozornosti obračajo imenovanju uradnikov.
K temu odstavku resolucije se oglašil dr. Ivan
Benkovič, ki ožigosa pristransko postopanje
okrajnega glavarja pl. Vistarini v Brežicah
nasproti našim županom in sploh Slovincem,
dokazujoč mu, da slovenske župane z grož-
njami skuša prisiliti k nemškemu uradovanju;
toda ako se mu kdo po robu postavi, zlepe
pod klop, kar je že opetovano storil. On ne
izpolnjuje svojih uradnih dolžnosti, drago pla-
čani čas porablja za zasebne športe itd. V
Brežicah je desna roka nemčurske stranke,
zunaj pa slepi slovenske župane s sladkimi
besedami. Klici: »Kje si Giulio?« G. dr. Jo-
sip Strašek iz Brežic omenja prepoved
sokolske slavnosti o Binkošti, delo našega
okrajnega glavarja, hlapca nemškutarske
stranke, od katere je vrh tega materijelno
odvisen. Na govornikov predlog se odpošlje
brzojavka na ministrskega predsednika princa
Hohenlohe in »Slovensko zvezo« za dovo-
skrbje za red s tem, da naj za čas slavnosti
mestno policijo postavi pod kontrolo orož-
niške asistencije. Došlega kandidata za 4. ku-
rijo g. Pukl z Dunaja, ki je zborovalce iz-
govoril lepe navduševalne besede, je dr. Ivan
Benkovič opozoril, da se ne vrši nikak vo-
lilni ali zaupni shod za določitev kandidata,
se gosp. Puklu zahvalil za njegovo požrtvo-
valnost, na kar se je shod zaključil. S tem je
bil končan velenjanimi shod, ki je priča
vzbujajoče se zavednosti okraja in svarilen
povz na nasprotnike.

Š Buren javni shod v Trbovljah. Kakor
je naznail »Slovenec«, je bil v nedeljo sklican

javen shod z dnevnim redom: Volilna reforma
in delavstvo. Ob 4. uri otvoril sklicatelj pred-
sednik podpornega društva g. Leeb shod in
pozdravi navzoče. Predsednikom je voljen
g. Pleškovič, podpredsednikom g. Bajda,
zapisnikarjen g. učitelj Kuhar. Prvi dobi be-
sedo g. Ivan Gostinčar iz Ljubljane, ki
govori stvarno o zgodovini volilne reforme v
državnem zboru in o dolžnosti delavstva, stu-
dirati to preosnovno z ozirom na delavske in
narodne razmere in se pripraviti na boj, dokler
se zahteva ljudstva ne izvede v dejanju. Sta-
rostno zavarovanje in bratovske skladišnice
morajo tudi čimprej priti v državni zboru
v razgovor. — Za njim se oglašijo k besedi za-
gorski Čobal. Pravi, da ni prišel na shod
delat zgage (klici: bi tudi ne bilo pametno),
ter začne goniti svojo staro lajno o klerikalcih.
Obžaluje tudi prepri med socialnimi demokrati
in nedemokrati v Trbovljah ter stavi za zgled
zagorske mirne (!) demokrate. To pa je na
vzročim preveč. »Kdo dela nemir? Socialni de-
mokrati so vsega krivi! Čobal delaj red med
svojimi, da ne bodo ubijali paznikov! Vun ž
njim!« Čobal je moral nehati, kozarec mu je
frčal mimo ušesa, hotel je še govoriti, a neki
paznik se ga je vsmilil ter ga pod »reklom«
peljal na varno. Tako se mu je vrnilo nemilo
za nedrago. Spoznal je, da v Trbovljah ni tal
zanj. Zadnjo nedeljo so mu socialni demokrati
kričali pri Lesjački: »Dol ž njim!« danes fialsko
pri nasprotnikih, plezanje na kostanj itd., to ga
bo nemara zbrinilo, da se ne bo silil semkaj.
Za njim govori Rošev v akademik. Opravičuje
najprej Čobala, potem obnavlja prežvekan
»Narodove« fraze o izdajstvu Štajercev in Ko-
rošev, česar je seve kriv Šusteršič, nato se
spravi na celjski zaupni shod, na dr. Korošca,
trdi, da imajo duhovniki svojega (!) poslanca,
a se na delavstvo nič ne ozirajo, omenja tudi
dr. Jankoviča, seve vse po »Narodovem« re-
ceptu, pravi, da je 5. kurija izključno (!) de-
lavska, ter priporoča slednjič g. Rebeka kan-
didatom za 5. skupino. Ta je bil radi tega brzo-
javno poklican na shod. V vsem je pokazal g.
jurist Fr. Roš, sin deželnega poslanca in žu-
pana trboveljskega, da je njegovo politično
obzorje silno omejeno in zmedeno. Nato izpre-
govori g. Rebek in pravi, da mandata ne
sprejme, ker s tem bi prelomil svojo izjavo na
zaupnem shodu. Pa tudi zavoljo tega ne, ker
delavstvo za zdaj nima upanja do zmage. Pač
pa se hoče o priložnosti, ko bo več upanja,
potegniti za poslanstvo. Brez mahanja proti
preklicanem »klerikalcem« tudi on ni mogel
končati govora. Besedo dobi zatem g. kaplan
Lončarič, ki zavrača iz »Naroda« posnete
napade g. Roša na naše poslance ter hvali g.
Rebeka, da je govoril odkrito besedo glede
svoje kandidature. Saj bi se baš s tem rušila
narodna disciplina, katero liberalci tako za-
govarjajo, ako bi zdaj po zaupnem shodu nastavl-
jali še nove kandidate. Govornik zatem pripo-
roča g. dr. Korošca ter obljublja v njegovem
imenu, da bo rad prihajal delavstvu poročati,
ako mu pri volitvi odda svoje glasove. Nav-
zoči so pritrdjeval govoru g. Lončariča in ob-
ljubili, da volijo dr. Korošca. Nato govori
društveni predsednik g. Leeb o zavarovanju
rudarjev za slučaj popolne nezmožnosti za
delo za slučaj smrti, o čemur bi se naj raz-
pravljalo na letošnjem vseslovenskem delav-
skem shodu. Njegovi nasveti so bili sprejeti.
K stvari sta se oglasila še gg. Rebek in Go-
stinčar, nakar se je sklenila na predlog g.
Rebeka resolucija, enaka oni na zaupnem sho-
du v Celju, v kateri se pozivljajo štajerski slo-
venski poslanci, da delujejo na zvišanje man-
datov na Štajerskem in Koroškem, v nasprot-
nem slučaju, če jim namreč vlada ne ugodí, pa
glasujejo s celim klubom proti reformi. Nato
predsednik zaključil shod, ki je bil precej —
konfuzen, ki pa jasno govori, kdo dela proti
slogi na Štajerskem. Liberalna stranka hoče
tudi na Štajersko zanesti med ljudstvo prepri
in sovraštvo. Liberalni dijaki, ki hodijo kot
kaka avantgarda liberalnih prvakov, hočejo
zanesti razkol na Štajersko. Roš, sin poslanca
Roša, naj bi raje opozoril svojega očeta, da
pride enkrat poročat v Trbovlje o svojem de-
lovanju, ker v Trbovljah ga sploh še ni bilo.

Š Boj za Žičkarjev mandat. Za ta mandat
so prijavljeni že trije kandidati: oficijelni slo-
venski kandidat dr. Korošec, kandidat slo-
venskih liberalcev župnik Vodušek, ki pa še
kandidature ni sprejel, in pa kandidat nem-
škutarjev in Nemcev, neizogibni Vračko. Se-
veda se oglaše pravočasno tudi socialni de-
mokratje s svojim kandidatom.

Š Soc. dem. shod v Trbovljah. Preteklo
nedeljo se je zbral soc. dem. štab Etbin Kri-
stan iz Ljubljane, Anton Kristan iz Idrije
in Miha Čobal iz Zagorja, da se posveto-
jejo s svojimi zvestimi v Trbovljah, kako iz-
peljati tako globoko zavoženi voz soc. dem.
»Unije«. Ne vemo sicer vsega, kaj se je govo-
rilo, ampak to pa vemo, da so delavci, ko je
E. Kristan omenjal Čobala, na vso moč kli-
cali: »pfui!« in »proč z njim!« Čobal je to
dobro vedel, zato pa tudi ni prišel na shod,
ampak hotel pričakati rezultata na shodu, ki
ga je sklical g. Leeb. Ker pa tudi tu ni mo-
gel biti miren, so ga postavili na cesto. — Zve-
čer so se vračali voditelji rdeče garde žalost-
nih obrazov vsak na svoj dom in premišlje-
vali o lepših časih, ki so bili za nje enkrat v
Trbovljah. Zdaj pa je vse proč. Delavci niti
toliko nečejo plačevati, da bi lahko vzdrže-
vala »Unija« v Trbovljah svojega tajnika, kajti
zadnji mesec so nabrali le 28 K udnine.

Š Smrtna sodba pred porotnim sodiščem
v Celju. Pavel Arzenšek, posestnik v So-
tenskem (sodni okraj Šmarje pri Jelšah) je
ostal minulo zimo svoji dninarici Ani Marš
nekaj plačila na dolgu, tako da je bila prisil-
jena ga tožiti. Dne 2. marca t. l. zvečer mu
je prinesla sama na njegov dom pretorično
vabilo k poskusu poravnave. Arzenšek in
njegova žena Katarina sta začela Ano Marš
zaradi tega sodnega vabila grdo psovati, kar

Ano Marš tako razjezilo, da je Pavlu Arzenšek v obraz zabrusila: »Če jaz hočem, bodo še tvojo prvo ženo izkopali!« Te v jezi izgovorjene besede so dale povod ljudski govorici in orožniškim poizvedbam. Ko je bila Ana Marš zaslišana, je izpovedala, da je Pavel Arzenšek svoji prvi ženi Ceciliji rojeni Kozmos, ki je umrla 21. grudnia 1902 enkrat nekaj iz Zacherlinovo stekleničico v usta brizgnil, naker je začela le ta hudo od sebe dajati. — Orožniški postaje vodja Breznik je nato zaslišal še Arzenška. Ta je sprva tajil, potem pa obstal, da je meseca avgusta 1902 proti Valentinu Kurniku tožil nad svojo ženo. Kurnik mu je tedaj dal kos arzenika rekoč: »Če ti baba drugače ne »crkne«, ji pa daj tega v jed. To ji gotovo pomaga.« Decembra 1902 je dal v resnici ženi nekaj arzenika v mleko, pa ji je bilo samo nekoliko slabo. Da bi jo spravil s sveta, ji je še par dni dal ostenek arzenika v vodo, naker je žena v resnici umrla. Na podlagi tega priznanja je sodišče dalo Cecilijo Arzenšek izkopati in je zdravniško-kemična preiskava v resnici dognala v strošnem trupu znatne množine arzenika. — Dne 12. t. m. sta se imela pred celjskimi porotniki zagovarjati Pavel Arzenšek zaradi zavrtnega umora na soprog, Valentin Kurnik pa oddaljene skrivde. Sodnemu dvoru je predsedoval deželno sodni svetnik Gregorin, obtožbo je zastopal drž. pravdnika namestnik dr. Bošek, zagovarjala pa sta dr. Hrašovec in dr. Božič. — Porotniki so vprašanja glede krivde Pavla Arzenška, soglasno potrdili, na kar je sodni dvor razglasil, da bo Arzenšek svoje dejanje pokoril s smrtjo na vešalih. — Kurnik je bil oproščen.

š **Težavno aretiranje.** V nedeljo zvečer se je v »Narodnem domu« v Slovenski Bistrici nekaj Marija Skalec, doma iz Pregrade na Hrvaškem, tako vedla, da je bil prisiljen veleposestnik g. Peter Novak iskati redarske pomoči. Došli občinski redar Blažič je žensko zaprl, a pred občinsko hišo je začela na ves glas klicati na pomoč. Res ji je takoj pomagalo nekaj mimoidočih dragoncev in jo opustilo. Blažič si je pa hitro oskrbel orožnike Marijo Skalec ampak tudi usmiljene dragonce spravili v zapor.

š **Celjski slovenski denarni zavodi,** o katerih je nedavno pisal kamniški »Naš list« ostro kritiko, so takrat preprečili na nam doslej neznan način nadaljevanje obljubljenih člankov o gospodarstvu »Hranilnice« in »Posojilnice«. Sedaj pa piše celjska »Deutsche Wacht«, da so se v letu 1905 vloge pri »Južnoštajferski hranilnici« znižale za 251.519 K, pri »Posojilnici v Celju« pa nad en milijon kron. — Mi nismo dobili letnega poročila o teh zavodih, zato bilježimo to vest s sklicevanjem na avtorja. Pridrži si stvar pojasniti na podlagi letnih poročil. Sicer pa že danes lahko povemo, da sta oba slovenska denarna zavoda solidna nad vsakim dvomom in da je nižji čisti dobiček pripisati temu, ker se je znižala obrestna mera, kar je v prid izposojevalcem. Na drugi strani je pa poslovanje vodstva teh zavodov v marsičem tako, da so razne pritožbe res opravile.

š **Čevljarski štrajk v Gradcu.** Včeraj 14. t. m. zjutraj so začeli čevljarski pomočniki v Gradcu stavkati. Sedaj stoji delo po vseh delavnicah. — Zvečer so imeli mojstri posvetovanje o zahtevah pomočnikov.

š **Skobernetov hotel v Celju** tako zvoni v Mohren-Hotel je prevzel od Skobernetove vdove neki Hugo Hayd iz Knittelfelda. Hayd je trd Nemec in bodo gotovo slovenski kmetje iz Savinjske doline bogatili njega tako, kakor so njegove prednike.

š **Zakaj imajo ptujski Nemci denar.** V ptujskem občinskem zastopu so odbili prošnjo »Muzejskega društva v Ptuj« za podporo, pač pa bodo priredili na mestne stroške veliko turnarsko slavnost. Podpora nemškemu muzejskemu društvu bi znašala kakih par sto kronic, za turnarje pa bodo tisočake skozi okno pometali. — In o takih ljudeh pravi »Stajerc«, da so prijatelji ljudstva in napredka!

š **Pri Sv. Janžu** na Dravskem polju umrl je zlatomašnik č. g. Ivan S i m o n i č; bil je duhovnik malone 57 let, nekoliko časa je župnikoval pri Sv. Osvaidu ob Dravi, leta 1874 preselil se je k Sv. Janžu. Pogreb vršil se je danes v terek. Svetila mu večna luč!

Dnevne novice.

+ **Celovška trgovska zbornica proti Slovencem.** Včeraj je zborovala celovška trgovska zbornica. Gospodje niso imeli nujnejšega posla, kakor da so protestirali, da je enkrat bila železniška uprava tako pravična, da je dovolila zatiranim koroškim Slovencem mrvico pravice in je ukazala, da naj se napravijo na postajah Karavanške železnice na progi Celovec-Bistrica dvojezični postajni napisi. Ta sklep kaže oholost in domišljavost ter nestrpnost koroških pomemčenih Slovencev v najgrišji luči. Najboljši odgovor od slovenske strani bi bil na to nesramno izzivanje koroških Slovencev bojkot koroških nemških trgovcev, ki bi jih morali pa bojkotirati tudi drugi Slovenci. Saj niti Celovec sam ni nemško mesto. Naj bi enkrat pokazali koroški Slovenci že živav odpor proti nemškim nadutežem na gospodarskem polju. Potem bo pa zavel med pomemčenimi koroškimi vsenemškimi kramarji nasproti Slovencem drug duh.

+ **Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani** ima v četrtek, dne 17. maja t. l., ob peti uri popoldne v dvorani mestnega magistrata redno javno sejo s sledečim dnevnim redom:

1. Predložitev zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Volitev enega člana in njegovega namestnika v državni železniški svet. 5. Zbornični račun za leto 1905. 6. Prošnja obrtne zadruge na Bledu za podporo v prireditve razstave vajeških del na Bledu. 7. Poročilo o vprašanju po potrebi novih pogrebnih podjetij v Ljubljani. 8. Prošnja c. kr. kmetijske družbe kranjske za podporo njene vloge, da bi se ustanovile javne telefonske govorilnice v živinozdravniškem oddelku c. kr. deželne vlade in v skladiščnih pisarnah tukajšnjih kolodvorov. 9. Prošnja tržaške trgovske in obrtne zbornice za podporo njene vloge zadevajoče pridržavanje vzhodnoafriške črte avstrijskega Lloyda kot mesečne črte. 10. Poročilo o predlogu zborničnega člana g. V. Tönniesa zadevajočem poškodovan denar in ponarejene bankovce. 11. Poročilo o predlogih zborničnih članov gg. Iv. Kregarja in V. Tönniesa zadevajoč poškodb telefonske naprave v Ljubljani. 12. Poročilo o podelitvi ustanov učencem umetno-obrtno strokovne šole v Ljubljani. 13. Poročilo o sestavi skupnih zborničnih petletnih poročil. 14. Poročilo o nadaljnjem obstoju osrednjega mesta trgovskih in obrtniških zbornic.

+ **Hrvaški sabor** je včeraj za predsednika izvolil dr. Bogdana Medakovića, kandidata opozicije, z 49 glasovi, 46 glasovnic je bilo praznih. Za prvega podpredsednika je bil izvoljen dr. M. Starčević z 44 glasovi, 51 glasovnic je bilo praznih, 17 virilistov ni prišlo k glasovanju; za drugega podpredsednika je bil izvoljen poslanec dr. Mirko Grahovac z 48 glasovi, 47 glasovnic je bilo praznih. — Sprejet je bil predlog dr. Franka, naj se pomisli pod prejšnjim sistemom obsojene politične kaznjence. Predlog je podpisala vsa opozicija. Vodje koalirane opozicije Grga Tuškan, dr. Bogdan Medaković in dr. Franko Potočnjak so bili predvčerajšnjim v Budimpešti ter so razburjene Mažare nekoliko »potolažili«. — Kakor se čuje, se bo vlada postavila izven strank in poizkušala v deželnem zboru od slučaja do slučaja dobiti zase večino.

— **Klementina grofica Lanthieri** a Paratico, edina hči Karola grofa Lanthierija se je minoli četrtek poročila v Gorici s Hermanom baronom Lewtzw, častnikom nemške armade.

— **Samoumor šolskega sluga.** Z žvepleno kislino se je v Trstu zastrupil šolski sluga Henrik Fuchs.

— **Dunajske občinske volitve.** Dunaj, 14. majnika. Pri današnjih nadomestnih volitvah v tretji razred so zmagali v drugem, tretjem, četrtem, petem in enajstem okraju krčansko-socialni kandidati.

Ljubljanske novice.

lj **D. Rovškov elektro-kinoskop** bo predstavjal odslej občinstvu najnovejše zanimivosti štirikrat na dan ob 5., 6., 7. in 8. uri. Predstave bodo v hotelu »Ilirija«. Otvoritevna predstava bo 16. t. m. Vsak teden bo nov program. Vstopnina je jako nizka. Opozarjamo občinstvo na to domače podjetje, ki bo po kakovosti predstav nadkrililo vsako tujo konkurenco.

lj **Prihod Buffalo Billa v Ljubljano.** Cirkus Buffalo Bill pride v štirih oddelkih v Ljubljano. Prvi vlak šteje dvanajst voz, natovornih s konji, konjskimi opravami in spalnimi vozovi. Drugi vlak šteje istotako dvanajst voz, ki so napolnjeni izključno s konji, konjskimi opravami in drugimi potrebščinami za cirkus. Tretji vlak šteje dvanajst voz, napolnjenih s konji in konjskimi opravami. Četrti vlak šteje trinajst voz; izmed teh je pet spalnih vozov, drugi pa so napolnjeni s reklamnimi stvarmi in se priklapljajo navadnim osebnim vlakom. Vsega skupaj ima torej Buffalo Bill v posesti 51 lastnih voz in k temu primerno število strojev. — Cirkus Buffalo Bill Wild-West dospe jutri iz Trsta v Ljubljano s prvim vlakom zjutraj ob šestih, z drugim ob sedmih, s tretjim pa ob osmih zjutraj. Cirkus ima 12 tisoč sedežev za občinstvo. V Trstu so bili vsi sedeži razprodani. Tržaški listi jako hvallijo predstave.

lj **Kopelj v Ljubljani.** Včeraj popoldne je popivalo več mladih gospodov v gostilni pri »Fantiniju« na Francovem nabrežju. Vino je stopilo gospodom v glavo in gospod alkohol je pričel delovati. Slikarja Franceta Tratnika je tako prevzel, da je sklenil, da se producira v Ljubljani. Slek je sukno in skočil v Ljubljano. Meril je valove do Šolskega drevoreda, kjer so ga potegnili iz vode policijski stražniki. Na Franciškanskem mostu se je bilo nabralo precej občinstva, ki je menilo, da je to reklama Buffalo Billa. Njegova »natraka« prijatelja Levstik in nekega slikarja S., ki sta bila v posebno zabavo mladini, je policija odpeljala na magistrat.

lj **Stavkujoči delavci Koslerjeve pivovarne** so sinoči napadli v Lattermannovem drevoredu od dela se vračajoče delavce imenovane pivovarne. Pri tem so bili trije delavci lahko, 27letni Ivan Simenko pa tako težko poškodovan, da so ga morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico. Nekaj napadalcev je policija dala pod ključ.

lj **Hrvaški tamburaši,** ki so na poti na milansko razstavo, bodo danes zvečer koncertirali v vinski kleti hotela »Union«. Ti tamburaši udarjajo izborna ter imajo več laskavih priznanj.

lj **V roko pravice** je prišel te dni že več kra kaznovani Gvido Hayne, rodom iz Ljubljane, o katerem smo poročali, da je oskrnil na Hrušici 13letno Marijo Pavritschevo, s katero je potem pobegnil. Prijelo ga je orožništvo v Vevčah pri Ljubljani.

lj **Osebna vest.** Minolo nedeljo je praznoval g. ravnatelj Ivan Hribar svojo tridesetletnico, odkar je prevzel glavni zastop banke »Slavije« v Ljubljani.

lj **Umrli so:** Helena Maušer, rač. podčastnika hči 5. dni, Karol Urbančič, kovačev sin; Apolonija Laznik, gostija, 80 let, Cecilija Marinič, branjevka, 23. let; Helena Marinšek, gostija, 63 let; Marija Perko, delavka, 50 let; Nada Likar, učiteljica hči, 10. mesecev.

lj **Napadli so pred par dnevi ponoči trije delavci v Cerkvenih ulicah 16letnega delavca Alojzija Mehleta** in ga lahko telesno poškodovali. Napadalcil se bodo zagovarjali pred sodiščem.

lj **Za škrofulozne otroke.** Ljubljanski obč. svet, je dovolil letos za 6 škofuloznih otrok v starosti od 6—12 let ki bi se šli zdraviti v morško kopelj Gradež, svoto 600 kron. Prošnje je vložiti do 25. maja t. l. pri mestnem magistratu. Baje bo dež. odbor tudi dovolil običajno svoto v ta namen za otroke z dežele.

lj **Zgradba salezijske cerkve.** Pretekli teden so pričeli z zidarskimi deli nadaljevati. Do pozne jeseni upajo zidovje dovršiti, spomladi omestiti in še osnažiti ter prihodnje poletje cerkev izročiti svojemu namenu. Če bo ugodno vreme, bo pa cerkev lahko tudi že letos dovršena.

lj **V parkih pred sodiščem in ob Bleiweisovi cesti postavijo še 16 do 18 klopi** za občinstvo.

lj **Poslopje in naprave v Kolesiji so potrebne poprave.** Letos se to izvrši pred kopalno sezono, ker je še vse v precej zanemarnem stanju, zato je tudi obisk bil do zdaj slab.

lj **Deputacija ognjegascev** je bila pri dež. predsedniku zahvalit se za zadnja odlikovanja ognjegascev. Imenovan ognjegascev sta se zahvalila g. L. Stricelj in g. Doberlet.

lj **Poročil se je c. kr. finančni nadstražnik** v pok. z vdovo Marijo Nemec roj. Wissner.

lj **V poročilu o občnem zboru kat. društva rokodelskih pomočnikov** je izostalo, da je bilo dohodka za obrtno razstavo 1041 K, stroškov pa 1057 in da je občni zbor izrekel zahvalo gospe Josipini Hočevnar.

lj **Iz trnovske župnije** so bili še le danes prvi pogrebi na novo pokopališče, namreč en otrok in vtopljenec ribič Sedej.

lj **Umrli** je v petek v vojašnici c. kr. dež. brambe Janez Erman iz Boštanj. Bil je vedno navdušen za naša društva in bil sploh pаметen fant. Lahka mu zemljica!

lj **Buffalo Bill v Ljubljani.** Piše se nam: Jutri pride polkovnik Cody s štirimi vlaki s svojo malo armado ljudi in konjev vsake vrste organizacije kakoršne nismo videli še nikoli. Njegovi ljudje so pristni zastopniki indijanskih plemen in belokožnih raziskovalcev Amerike, kateri so se udeležili divjih bojev ob granici zapada Zedinjenih držav. Rdečkožci so zadnji zastopniki domačih plemen severne ameriške dežele, katerega je sedaj za jedno z južno Ameriko najmočnejši producent žita. Ta dežela je obljubljena dežela onih, ki se selijo iz Evrope radi slabih razmer v Ameriko ter koristi Evropi na dva načina. Vsi udeleženci, kateri spremljajo polkovnika Codyja se pristejajo nomadnim plemenom, ki žive v sotorih in ki bo kmalu izginila iz človeške družbe. Zato je jako hvalevredno in podučno, da se pripelje veliko število ljudi teh plemen po štirih dolgih stoletjih v Evropo. Ta domača ameriška plemena rdečkožci iz Zedinjenih držav, Cowboys Madriani iz Mekse in konjeniki granice in z indijanski povesti znani lovci in drugi karakteristični tipi iz teh krajev nudijo slikarsko krasne skupine in imajo neprecenljivo umetniško vrednost in gotovo bodo uplivala na umetniški temperament Evrope. Prihod tega čudnega ljudstva ima kot glavni smoter dokazati, da sta civilizacija in mir odprla vsak še tako skrit kot teh dveh širnih kontinentov in da vlada zdaj tam. Pokazati mora tudi, kako priprosto so živeli toliko stoletij boja, kateri se je sedaj vendarle končal in prepustil polje raztočemu blagostanju raztoči civilizacije in miru. S tem zadnjim obiskom zaključuje Buffalo Bill za vedno svoje predstave. Nikdar več ga ne bo mogoče videti, ker sedaj jemlje slovo in ko bo služil in užival v svoji starosti oni mir, katerega je gotovo zaslužil.

lj **Na oklicih so Franc Vovk,** čevljarski mojster z gđc. Heleno Dolencec; Maks Wenko, c. in kr. konzulatni tajnik z gđc. Leopoldino Podkrajšek; Janez Sirnik posestnik v Šiški z gđc. Franciško Svetlič. Milan Cimerman, odvetniški solicator z knjigovodkinjo gđc. Fr. Zdešar; Francišek Rak, mestni stražnik z gđc. Alojzijo Klanik.

Razne stvari.

Najnovejše.

Maroški judje so se zahvalili pismeno nemškemu kancelarju Bielovu, nadalje nemškemu poslaniku Raeowitzu, amerškemu poslaniku Whitu in vojvodi Almondarskem u, ker so na maroški konferenci pospeševali izboljšanje razmer maroških judov.

Strela je ubila pri Iglavi na polju posestnika Müllerja in njegovo ženo.

Umor v sledene krone. Iz Tešna poročajo, sta se sprla vsled ene krone delavca V. Rychlik in M. Tabah. Rychlik je končno s sekiro razklat Tabaha glavo.

Bogata beračica. V Mecu je umrla beračica, v katere stanovanju so našli 150.000 mark.

Načrt verskega pouka na Angleškem. Poslanska zbornica je sprejela načrt verskega pouka s 410 proti 204 glasovi.

Angleška najditeljica vode. Miss Miles je znana kot najditeljica vode širom Angležke. Nedavno jo je pozval neki graščak v zahodni Franciji, da bi prišla na njegovo ozemlje iskat vode. Miss Miles je res prišla, in urezala nekakšno viličasto palico in z njo hodila kakor brez cilja okoli. Naenkrat se je približala mestu v sredini, se vsa stresla po životu in izjavila, da je tam voda in sicer 15 m globoko. In res se je natančno tako zgodilo. Vodo so našli 15 m globoko pod zemljo in sicer v zelo veliki množini. Miss Miles je doma na Angleškem v okraju Hilsthure, kjer je baje še več takih ljudi, ki imajo za vodo poseben instinkt.

Uporaba fonografa. Ameriška vlada si je podjarmila s pomočjo fonografa celo vrsto manjših otokov. Pri pogajanjih, ki so se vršila z glavarjem teh otokov je igral gramofon, ki je glavarju tako ugajal, da je pogodbo podpisal. Zato je dobil fonograf in ga ves vesel odnesel. — Na Ogrskem je varal neki Alojzij Szabo s fonografom. Ko je oče umiral, je sklical vso družino, ki je čula, da zapuščja oče vse premoženje najstarejšemu sinu Alojziju. Šele pozneje se je dognalo, da ni govoril umirajoči oče, ampak fonograf ki je bil skrit pod posteljo.

Dnevne plače poslancev. Najbolje so plačani ameriški poslanci. Dobivajo namreč letno 24.000 kron in poleg tega še potne stroške in še povrh vsega 12 kron na teden za eventualne potne stroške. Nemški poslanci prejmejo za navzočnost pri državnem zboru 300 mark a francoski 10.000 frankov. Nizozemski poslanci imajo letno plačo, ki znaša 2400 K in popolno povrnitev potnih stroškov. Grški poslanci prejmejo za redna letna zasedanja 960 K. V Švediji dobivajo po 1550 K za vsako zasedanje a zastopniki iz provinc imajo mesečno odškodnino, ki znaša 300 K. Romunija plača vsakemu poslancu za vsako konferenco 20 K in poleg tega imajo brezplačno vožnjo. Istotako je na Bolgarskem v Srbiji in v Švici. Na Danskem so poslanci slabo plačani. Na dan dobivajo po 6 K. Vožnjo imajo zastoni in — proste vstopnice v gledišče. Norveški poslanci dobivajo dnevno 14 kron in potne stroške. Kadar so bolni, imajo zastoni zdravnika in zdravila. Pravijo, da nekateri to okolnost zlora-bijo. Naročajo si namreč iz lekarn star konjak, stara vina itd. Portugalska ne plača nič in dovoljuje samo brezplačno vožnjo. Člani naj-novejšega parlamenta ruske dume prejmejo dnevno 20 rubljev. Avstrijski poslanci imajo 20 K na dan, a hrvaški 12 in vožnjo zastoni. Bolje se godi tistim hrvaškim poslancem, katere pošilja hrvaški sabor iz svoje sredine v Budimpešto. Ti imajo na leto 8000 K.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR. — GOVOR NOVEGA MINISTRKEGA PREDSEDNIKA.

Dunaj, 15. maja. V današnji seji drž. zbora se je predstavil zbornici novi ministrski predsednik. Princ Hohenlohe je v svojem govoru povdarjal, da smatra vlada kot prvo točko svojega programa volilno reformo na podlagi splošne in enake volilne pravice. Vlada stoji na stališču, da naj enakim dolžnostim odgovarjajo enake pravice. Avstrijska državna zavest, avstrijska parlamentarna ideja se bo po taki volilni reformi le poživila, in če bodo vsi imeli od države pravice, bodo vsi sloji tudi državi prijazni. Volilna reforma ne bo zgnila z dnevnega reda in kjer se družujeta državna potreba in ljudska zavest, ne more ju nihče premagati. Volilna reforma ostane za vedno na površju. Zato opozarja poslance, naj ne zavrnejo roke, (Schönerer: Mi jo zavračamo. Smeš) katero jim podaja vlada, da skupno najdejo pot k rešitvi tega vprašanja. Vlada bo vse storila, da bo izvršila svojo veliko nalogo. Volilna reforma bo izvršila tudi narodnostno pravno delo in ublažila nasprotstva tudi na drugih poljih. Glede razmerja do Ogrske je dejal, da se morajo razmere urediti. Vladi se že pogajati. Ministrski predsednik bo gledal na to, da se varujejo obojestranski interesi, nikakor pa ne bo pripustil, da bi se avstrijski interesi kaj prikrajševali. Pri tem računa na pomoč zbornice. Ministrski predsednik je končal svoj govor z obljubo, da bo vlada pri upravi države napram vsem narodnostim dobrohotna. Vlada hoče po volilni reformi državne temeljne zakone okrepiti. Cilj vlade je: socialno in narodnostno složna, krepka Avstrija. (Burno pritrdjevanje.)

Dunaj, 15. maja. Po govoru ministrskega predsednika je zbornica z 108 glasovi proti 47 odobrila vsenemški predlog, naj se otvori debata. Schönererjev predlog v razmerju do Ogrske je bil po kratki debati odklo-njen. Prihodnja seja v p e t e k.

PO NEDOLŽNEM ZAPRT.

Celje, 15. maja. Sodnijsko postopanje proti Pavlu Kekiču, ki je bil obdolžen, da je v Ameriki ponarejal avstrijski denar, je ustavljeno. Proti Kekiču se je vršila pred meseci obravnava, ki je vzbujala velikansko zanimanje. Kot pričr bi imel nastopiti neki Sič. Zagovornik Kekičev, dr. Karlovšek, je takrat naglašal, da je Sič lump, da spada pravzaprav Sič na zatožno klop. Ponudil je tozadevni dokaz resnice, ki se je med tem v Ameriki dognal. Dokazalo se je, da je Sič glavni krivec in da je nedolžen Kekič, ki je celo leto po nedolžnem sedel v preiskovalnem zaporu.

30.000 kron znaša glavni dobiček loterije za dom cesarice Elizabete. Na to opozarjamo cenjene čitatelje z dostavkom, da se vrši žrebanje nepreklicno 17. maja. Priporočamo to domorodno in humanitarno podjetje v podporo z nakupom srečk po 1 K.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dn	Čas opazovanja	Stanje neba v 3 h	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Meža	Podoba v 3 h
14	9. več.	728'9	14'6	sl. sever	del. obl.	
15	7. zjut.	727'0	10'9	"	megla	0 0
	2. pop.	724'4	21'0	sl. zah.	sk. obl.	

Srednja včerajšnja temp. 16'3°, norm. 13'9°.

Zdravilnica in vodozdravilnica Kamnik na Kranjskem.

Postaja c. v. r. državne železnice, (sistem Priesnitz, Winternitz & Kneip.)

Zdravi z vodo na vse načine, solne, zračne kopeli; tudi z ogljikovo kislino se zdravi, z masažo, telovadbo in elektriko.

Zmerne cene. — Sezona od 15. maja do septembra. Prospekte pošilja vodstvo. Dr. Rudolf Wackenreiter, zdravnik voditelj.

916 15-5

Pod ceno se proda nov harmonij

z izvrstnim glasom priporoča se osobito č. g. duhovnikom ali izobraževalnim društvom. Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo.

1090 3-3

MALOKRVNE
nervozne
in bolehave osebe kakor tudi
slabotne otroke
Krepča edino le
ŽELEZNATO VINO
LEKARNARJA
PICCOLI-JA v LJUBLJANI

Politerska steklenica velja 2 K in se vnanja naro-
2371 čila z obratno pošto izvršujejo. II 1

Takoj se nastopi služba občinskega in posojilniškega tajnika

v Knežaku na Notranjskem.

Prednost ima, če zna voditi petje. Plača po dogovoru. Ponudbo je vložiti takoj. Ne-
oženjeni prosilci, ki so vsaj občinskih
poslov že vajeni, naj se z event. izpričevali
in s potrebnimi pojasnili pismeno obrnejo
do Andreja Urbančič, župana v
Knežaku. 1124 5-1

Polkrita lahka kočija

še dobro rabljiva, se za 95 fr. proda
v Komenskega ulici 11. 1125 1-1

Le en dan!

Ljubljana, Latterm. drevored
Sreda, 16. maja 1906

Več. predstava se ne razlikuje od popold.

Buffalo Bill's

A. Congress of Rough Riders of the World
najdrznejši jahači na celem svetu

osebno vodi in proizvaja

Polkovnik W. F. Cody, Buffalo Bill,

„Buffalo Bill“

je mojster strelcev na konju s svojimi čudovitimi
strelnimi vajami na dirajočem konju.

100 Indiancev iz Severne Amerike.

Velik prizor v več slikah: Bitka ob „Little
Big-Horn“ ali skrajna obramba Custerja.

Samo dve predstavi ob vsakem vremenu.

Popoldne ob 3. uri. Zvečer ob 8. uri.

Blagajna se odpre ob 1. uri in ob 7. uri.

Cene prostorov „Buffalo Bill“: Prvi sedež K 2.—,
numer. sedež K 4.—, rezervir. sedež K 5.—, sedež v
loži K 8.—, loža (6 prostorov) K 48.—. Otroci pod
10 let stari plačajo polovično ceno. 1030 4-4

Vstopnice se prodajajo sedeži à 5 in 8 K od 9. ure
dop. na dan predstave pri Otonu Fischer, knji-
garna in antikvariat, „Tonhalle“ (Kongresni trg).

V Trstu od 13.-15. v Zagrebu 17.-18. maja.

Kdor želi kupiti domačega sta-
rega in novega

vina

naj se obrne na VINKA VANIČ-a, vino-
gradnika v Krapini.

Vzorke pošljem na zahtevo.

Za Cirkus Buffalo-Bill

1117 2-2

dobi vsak zastoj eno
vstopnico in sicer denar za
prvo mesto, kdor dne 15. in dne
16. maja kupi blaga nad 10 gl.

Angleško skladišče oblek
O. BERNATOVIČ
Ljubljana, Mestni trg 5.

?? ? ? ? ? ? ? ? ?
Kaj je torej z alkoholom?
Knjižica v tem aktualnem vprašanju,
pisana praktično in precizno se dobiva
v Katoliški bukvarni po 70 vin.
1122 5-1

Žrebanje
že
pojutrnjem
13-7 858
Glavni dobitok
kron 30'000 kron
Srečke cesarice Elizabetinega
doma po 1 krono priporoča
Ljubljanska kreditna banka
J. C. Mayer, v Ljubljani.

NAZNANILO.
Podpisana zadruga sobnih slikarjev,
pleskarjev in napisnih slikarjev si dovoljuje
naznaniti p. n. občinstvu, da je morala uve-
ljaviti radi vedno rastočih cen za surovine,
dalje radi povišanja plač pomočnikov in
zmanjšanja njih delavne dobe
nov normalni cenik
za zgoraj navedena dela. 1126 3-1
Ta novi cenik se tiska in se razpošlje
takoj ko izide. Prezveta dela se računavajo
že od 1. maja 1906 po novem tarifu, kar iz-
voli sl. občinstvo blagohotno vzeti na znanje.
Ljubljana, 15. maja 1906.
Načelstvo zadruge slikarjev, pleskarjev in
napisnih slikarjev v Ljubljani.

Franc Novosel, posestnik
in
Jerika Novosel roj. Brule
poročena.
Vel. Dolina, dne 14. maja 1906. 1123 1-1

Stanje vlog 31. dec. 1905
čez 11 milijonov kron.
Preje: Gradisce št. 1,
sedaj: Kongresni trg
št. 2, I. nadst.
Denarni promet 31. dec.
1905 čez 57 milj. K.
Lastna glavica K 252.865-93.
Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!
Ljudska posojilnica
sprejema hranilne vloge vsak delav-
nik od 8. ure zjutraj do 1. ure po-
poldan ter jih obrestuje po 4 1/2 %
brez kakega odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsacih vložnih
100 K čistih 4 K 50 h na leto.
Stanje vlog 30. aprila 1906: K 12,338,339-52 Denarni promet v letu 1905: 54,418.440-28
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštahranilnične položnice na razpologo.
V Ljubljani, dne 1. januarja 1906.
Dr. Ivan Susteršič, predsednik. Josip Sliška, knezoškofjski kancelar, podpredsednik.
2545 30-20
Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano. Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani. Ivan Kregar, župnik na Rudniku. Karol Kauschegg, veleposesnik v Ljubljani. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarn. in pos. v Ljubljani. Greg. Silbar, župnik na Rudniku. Anton Kobi, pos. in trgovec Breg pri B. František Leskovic, hišni pos. in blag. Lj. pos. Josip Jeglič, hišni posestnik v Ljubljani.

2291 136 **„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“**
Podružnica v CELOVCU. Akcijski kapital K 2.000.000.— Rezervni zaklad K 200.000.—
Kupuje in prodaja Zamenjava in ekskomptuje Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Promese izdaja k vsakemu žrebanju. Vse promet in inkasno menje. J. C. Borena naročila.